

LYKTA MIG STÖRRE LJUS

Runar Salminen

Lykta mig
större ljus

HOLGER SCHILDTS FÖRLAG

© Runar Salminen

Utgiven med understöd av de medel som
Finlands riksdag beviljat för den svenska
litteraturens främjande

ISBN 951-50-0274-5

Oundvikligt är
att om du
fabulerar för mycket kring
tingens
innersta väsen
så blir du främling i din
egen by.

Om du lägger dig försiktigt
på knä
vid slantkällans rand
så får du skåda din egen d jävliga
bild.

Rygga inte undan nu utan
dricksvälj din egen bild
för mognad,
äntligen för levande liv.

Vintern älskar vi naturligtvis inte.
För mig som är född infrusen
är den bara nära, såsom
en broder.
Vintern förutan vore jag väl
hemlös.
Jag som likt kobbe-enen kan
uthärda allt
bara inte vård.

Och så stånkade jag mig in i
mellanrummet
mellan alla läror
och så trodde jag att nu har jag
funnit
ett fint och demokratiskt
bekvämlighetsly
och där satt jag och skar pipor ur
vassen
åt alla håll — på kompromissens
grund

Ett helvetes bestyr är det
att begrava den som inte är riktigt
död än.
Som nu denna Karl Marx till
exempel.
Hur vi än skottar igen och klappar
med spade
vill han ändå inte hållas kvar i sin
grop
och där vara tyst
och snäll

Man kan ju frigöra sig från alla
auktoriteter
men så rasar hundratusentals ton
orsakslagar över en
och i stället för att bli fri
ligger man under det nya lasset
och kippar efter luft

Var god mot de fattiga
men håll dem från makt.

Jag skall bestämma mig nu, bli glad
kapa alla mina blytyngdsnören; det blir inte lätt,
kroniker som jag är.

Och sparsam skall jag bli,
bli som alla andra. Skaffa silver, söka
i alla skatbon.
Kapa svansen på katten för att spara
på den goda värmen.
Och sätta mig på kulturen med hela breda baken
så den inte sticker upp.
Kultur kostar pengar.

Dock, en brödsmula till poesin vart sjunde år, så
den finns att skälla pä.
Och annars skall jag skicka mig, bli som
andra.
Skälla nedåt och smickra uppåt.
Bli som andra. Alla säger att det
lönar sig.
Måda?

Målerisk poesi: ett varsamt försök
att höja taket på vår goda jord.
Och om du kan se en kråka
kava vackert
då idkar du mångsidig och god
poesi.
Om du ingenting har att ge din
nästa tag då heller inte något av
honom.

Jag sitter såsom vid urkälla vid
ett träsk — och tänker och mitt
gyttjehjärta följer med när lom
dyker ned till stora djupen för att
skåda näckrosens rot hos vilken
jag är född.

Lykta mig större ljus i ladugården
där jag nu föds,
halma mina andningsvägar fria från urfödsloslemmet
som hotar kväva mina första påbörjade andetag.
Blås i mig en ande helt ny.
Så att mina darrande ben orkar med att resa mig upp
för helt nya samlevnadsförsök.
Halma mig, gnid mig riktigt varm och torr
för detta värv.
Du moderlighetens handflator kom!
Kom — du som varit mig så fjärran
men som jag nu önskar mig så nära.
Kom för att halma mig riktigt torr bakom öronen
i den ladugård jag är född att förvalta.
Var med mig och lykta mig
till ett större ljus
nu när jag på darrande ben stiger upp.

Det är ju klart att det gäller att våga se
det allra djävligaste också.
Men den stora verkligheten
är också kärlekens möjliga sanning.

Ja, såsom en ofattbart dyrbar färgton
på en gråstugevägg
så är kärlekens väsen.

Så solbelyst och öppet naiv.

Om du tror dig vara ett
med vida helheten,
då är du fylld av verklighetstro,
kära vän.

I dagsmörkrets våld
trevar jag mig fram på kända
stigar.
Då hör jag mina önskningars
kamratsteg
närma sig.
Jag stannar upp, andlöst tyst
och rädd.
Och mot-närmar-sig-stegen är
också tysta nu.
Så är vi då redan döda, tänker jag.

Stilla senhöstkvällar då det
frostar på
har jag som sed
att på tun lyss på norrhavets
mullrande brus.
Det hörs, är till mig, såsom
en mäktig isorgelhälsning
att uppmärksamt begrunda,
försöka förstå
hur mäktigt och friskt
urhavets kraft

När du lägger örat intill jord
borde du höra materiens bevisliga
vibrationer.
Men det är bara ditt eget
blodomlopps
du hör,
och hjärtat ditt som nu sjunger
så högljutt
att det inne hos sin egen glädje
överröstar sin rot

Det levande livet, det finner man
inte.

Det är något man formar
och så finner man sin
personlighets goda krydda
liksom på köpet.

Men att lära mig mjukhet
samman med hårdhetens måste
— det återstår.

Jag är trött.

Jag har den genomtröttas behov
av vila.

Att vila, utan att känna mig strypt
av vardagens klarhet,
så att nya vingor börjar bära
över landskapsvy.

Ö

hav

skog, blommande skreva

häst,

gris

fartyg och traktors och träskors kors och tvärs

och cirkelklingors cirkelars egenvärde.

Allt skrämde allt.

Och allt är ju redan skriven historia. Romantiserad trång.

Och så växer naturligtvis saknaden upp.

Fjärmar från gråa byandens så enahanda uppnötta spår.

Jag måste förstå att nu gäller det främlingskap

och ett avsked från mina kallnande spår.

Och att detta är priset för mig

för ett vidare samvaroskap till allt

utanför denna kobbering, kobbar som är som ett hjul

som inte än äger ens ett stadigt nav

att kretsa kring.

Varje födsel på vår jord
kommer till oss såsom en fråga
om någon är villig
att hysa mig här.

Krigsutbrott anno nu också

Ju mer kyrkklockorna dongar
och ju högre hängda
ju mer ökar änkornas gråt.
Ty havet har slagit samman över allts huvud
och klagan är.

Så spökligt lyser lyktan
då bonde går till stall
för att utfodra ångestens hästar.
Och stjärnhimmelen stirrar
och månen hostar
allt allt är så underligt
ångestens kväll
så isande kall

Mossiga stenar
torra rakor
och knotig kargskog
på mossgrå landskapsrygg

allt
tillsynes så lavgrått stilla

och ändå
fostervattnet har redan gått
och hela landskapet är havande av
trotyl —

Vem ger sig tid att lyssna till alla
de obedövade julgrisarnas
primalskrik

Märkligt

Först förlorar man den hälsa man
aldrig haft
under jakt efter pengar
och sen förlorar man alla sina
sparingar
under jakten efter hälsan
som man tror att man haft

Vår småglädje
är som lärkans.

Vid uthärdandets yttersta gräns
försöker vi kvittrande överleva.

